

Doslov

Výsledky ankety ačkoliv jsou různé, dají se rozdělit do 3 oblastí: akceptace pozitivní kritiky, nebo negativní, a nebo kritiku nevnímat. Mohla by být zajímavá otázka, co je ten důvod, proč si tyto tábory umělců vybrali pro svůj umělecký vývoj jiný zdroj zpětné vazby?

Rád bych se zamyslel nad pohnutkami k tvorbě. Předně tvorba – jakákoliv, má jeden účel a tím je komunikace autora s okolím. V prvotní fázi je úplně jedno, jestli je komunikace směřována k reálnému člověku, nebo čistě imaginární postavě (třeba Dantovy sonety Lauře). Zde je dobré si uvědomit, že prezentace názoru, je reakce na vnitřní svět, pak tedy ono dílo má spíše kompenzační charakter a tím zmírňuje vnitřní napětí autora. Důvod, proč se tak děje, bych přirovnal k otázce, jestli můžete zabránit květině vonět? Díky realizaci díla se autor dostává k dalšímu bodu a tím je uspokojení z realizace. Uspokojení stoupá se zvyšující se mírou preciznosti vyjádření svého názoru. Tím se autor dostává na křižovatku, kde si může vybrat jakým způsobem bude šlechtit své ego. Buď jej bude svazovat formou a tedy bude tvořit v podobném stylu jako autor, který původní formu prezentoval a vznikne efekt sadu, kde všichni tvoří jako ... (jméno si doplňte) a tedy plody práce splňují kritéria kvality, ale zároveň jsou běžné a nahraditelné. Další způsob je vyjednávání, kdy si umělec bere formu jako svoji oporu pro vyjádření se a další možnost je propad do šílenství, kdy forma není vědomá – je to jen rytmus, který odpovídá vnitřnímu prostředí umělce. Výsledek je nalezení své realizace, která již nemusí s vlastním uměním mít nic společného. V podstatě se dá parafrázovat, že pravý umělec o svém umění nemluví, jen je prostě dělá. Takové umění již převýšilo nějakou formu a uspokojení z realizace prolunulo celý život – jakékoliv spektrum činnosti působí uspokojení a vlastní umělecké dílo již není potřeba.

Každý umělec má na rozcestí, kam směřovat tvorbu, alespoň 3 volby. Tvořit v tom, co započal, nebo si najít novou realizaci svých potřeb, nebo nalézt svoji identitu. Sebeidentifikací se spojí

všechny prvky nové i stávající realizace a tím tu hnací sílu, která tvoří umění využít na něco důležitějšího a to byl i odkaz té ankety.

Zamyšlení k doslovu

Setrvání ve stávající tvorbě:

- tvoří se z vnitřních pohnutek a umělec řeší opravdovost vyjádření
- autor extrahuje podstatu svého vnímání
- vytvořené věci jsou bytostně propojené s autorem (jejich forma je můj život) a autor má ke své tvorbě intimní až vášnivý vztah
- pokud probíhá sebereflexe v básních, jedná se o nejkratší cestu k sebeidentifikaci
- může přijít i přízrak "hrdiny", který svoji tvorbou jde proti proudu navzdory všem (zde hranice mezi přičetností a šílenstvím je nepatrná)
- přichází autorská slepota a pocit vyprahlosti

Nová realizace:

- jedná se o naplnění toho, kdy se na to včas vykašlat
- přichází rozšíření tvořivosti a efekt začátečnického štěstí (které přichází většinou proto, aby se na to tvořící autor ihned nevykašlal)
- šlechtění ega na základě adaptace na nové prostředí nové realizace
- opuštění starých forem původní realizace a též oddálení nalezení podstaty své realizace
- jedná se o jednu z možných forem touhy po uznání
- extrémní forma nové realizace je úplně skončit, tj. životní síla, která se realizovala v předchozí tvorbě nejde jiným směrem, pramen té síly vyschl. Důsledek je jen katastrofa, která způsobí, že se začne znovu tvořit. (Prostě nejde skončit.)

Sebeidentifikace:

- vnitřní klid a ustání tvorby
- nabytí zkušeností a z nich pramenící nadhled
- konzervace schopností (lenost)
- nová distribuce času a schopností
- vzniká přízrak "tulák" (autor nepotřebuje být ani jedno ani druhý, autor je sám sebou)
- šlechtění morálky.

Krtek

Týdeník Nájezd - vydáno k setkání v Barré i jinde dne: 19.2.2014, číslo 114, online: najezd.wz.cz

19.2. Patrik mansvet
Pat – remíza, dohoda
Rik – oslava dohody
Proto: Západní muž a východní svět: Man svet

Je to tak měsíc zpátky, kdy proběhlo básnické čtení Poetron, na základě něhož se rozpoutala na facebookových stránkách akce bouřlivá diskuze dotýkající se kvality básní. Vzhledem k tomu, že internetové diskuze díky anonymitě diskutujících mívají malou a leckdy podřadnou kvalitu, tak se dialog mění v proudy monologů a nakonec diskuze končí s jasně vyhraněnou stranou – rigidní postoj jednoho, výsměch ostatních nad rigidností prvního a pokus o dialog končí v autu. Tak si diskutující můžou uvědomit, že jsou lidi a že umění je prostě nějaký vedlejší produkt člověka. Proto dnešní Nájezd je věnován zamyšlení nad formou a sdělením.

Kalindář

- 21.2. se koná koncert kapely Temnoplodec. Kde: K-37, vstup: kdo ví.
- 20.2.-23.2. se koná akce **19. ročník divadelního festivalu Modrý Kocour**. Kde: Hluboká 670, Turnov. Start: kdo ví?
- 24.2. se koná v klubu Final repríza hry **Mořčivl** divadelního spolku Bohém. Start: 20:00, vstup kdo ví?
- 26.2. se koná v klubu K37 koncert Dáši Vokatý. Start: 20:00, vstup: kdo ví.
- 28.2. se koná **OBĚSIT SE NA KAŠTANU aneb ŠÍLENÝ VEČÍREK DR.CALIGARIHO**. Vystoupí: BBP, Kabaret dr. Caligariho. Kde: KC Kaštan (Bělohorská 150,P6), start:20:00, vstup: 100,-.
- 1.3. se koná Hodoníně festival **Vozembouch** (Vyčchaný knedlíky, Kočkolit, Barikády z popelnic a Achtunk!. Kde: Stará budvarka, Hodonín, start: 19:00, vstup: 100,-.
- 15.3. se koná pod taktovkou C.K.Špunt akce: **Pivovarské cestování 2** (Neumann, Podkováň Klášter, Svijany). Kde: Mladobloesalvsko, start: 9:00, vstup: 0,-.

Chceš pomoci Nájezdu?

Vytiskni si číslo (najezd.wz.cz), přečti si jej a pak ho někomu dej.

jektu zavřeně, je to jiná věc a dotknu se jí později).

To znamená: píšeme, máme nějaké vzory a nějak si i navzájem rozumíme, protože jsme nereflektovaně přísáti na nějaký dobový úzus a styl, kterým se píše; také to, co říkáme, není většinou nijak originální a navíc to sdělujeme na základě velmi podobné (nebo srovnatelné) životní zkušenosti (někdy se podaří tuhle zkušenost formulovat precizněji, než jak se píše v klasicích - to je cenný, ale ne tak podstatný v tom, co mám teď na mysli). Výsledkem je tisíckrát již napsané, sdělené, opakované - má to cenu? je v tom umění?

Zároveň je však představitelný druhý pól: poezie je aktem v jistém smyslu velmi primordiálním; hudba a zpěv jsou prvotní formy "uměleckého" projevu - jakmile ale začal být člověk obklopený převážně slovy (a pro nás už je to to první, po čem saháme), stal se z poezie ryzí a prvotní výraz - jako taková může mít klíčový význam pro jednotlivce a jeho chápání světa nezávisle na tom, co si kdo myslí o umění.

Onu ryzost je ale možno zproblematizovat: být opravdu ryzí, to znamená neslízávat pouze již vydobytou a nazdobenou smetanu, kterou nám naservírovali básníci a spisovatelé, první dobyvatelé a objevitelé těchto jejích podob; a zároveň nemaskovat nedostatek životní zkušenosti za slova, ke kterým kdysi vedla dlouhá cesta, dnes již někým prošlapaná (každý teď dokáže napsat báseň v Bukowského stylu, aniž by zažil špetku toho, co Bukowski a co by ho opravňovalo - nemám teď namysli ke čtení - ale k psaní a - tím hůř - k plagiování). Jakákoli inovativní práce s jazykem je přínosná, ale nesmí postrádat to, co je pod jazykem: tedy něco jako život, zkušenost (přesto rozlišení toho, co je za slovy, jaká zkušenost, je dost obtížné - například něco zdánlivě tak technicistního jako experimenty s vizuální poezií, které jsou uměním, jsou poesíí - proč?). Narýsoval jsem dva pohledy: poezie jakožto "umění" primárně pro někoho a poezie psaná primárně "pro sebe", do šuplíku dejme tomu.

V jistém - a pro to, co je poezie podstatným - smyslu, je to totéž: pokud má mít psaní a poezie nějakou hodnotu a smysl, musí objevovat, nově pojmenovávat skutečnost, která je neustále v pohybu a tudíž starými prostředky nezachytitelná, pouze konzervovatelná - a to je pro ní nedůstojné; a aby byl možný přesah starých prostředků novými, je nutné ty staré znát.

Záměrně se vyhýbám tomu sporu o řemeslnost versus autentičnost. Vidím problém v tom, že nikdo neřekne, kde je hranice mezi talentem a erudicí, kde je hranice mezi "vlastním přínosem" jazyku a pouhým napodobováním, a nikdo také vyčerpávajícím způsobem nesdělí, proč zrovna toto a ne jiné dílo působí. Faktem ale je, že ti, které čteme a ctíme jako básníky a spisovatele, přidávali ke svému talentu vždy (vždy!) výraznou dávku erudice.

Pokud se ale vrátím k té konkrétní diskuzi: spíš tam běželo o to, zda se vzájemně poplácat po ramenu (na což zahyne každá kultura, jak psal Jirous) a chválit své výtvořky a nebo otevřít diskuzi se vši tou bolestí, kterou pro někoho může přinášet kritika a tak se třeba někam pohnout v těch věcech jako "umění" nebo "poezie", nikoli osobní a kamarádky vztahy - na každém je, co chce tvořit, ale není na něm, zda to má pro někoho smysl čist.

--

K otázce: píšu už nějaký čas, a neostýchám se označit se za grafomana - popíšu klidně několik desítek stran na posezení a proto nesouhlasím s někým, kdo si nárokuje pozornost pro každý svůj výplod: musí být přítomna selekce a sebekritika, člověk se musí zlepšovat a posouvat, aby ta sebekritika měla stále smysl.

Psaní je pro mě jistý způsob, jak se vztahovat - tvořivě - ke světu, na ten způsob jsem navykl a cítím, že je schopný mi stále dávat víc, než si brát: pokud si počkám, až se text v hlavě nějak utřídí a ucelí a pak teprve ho zkusím zapsat, chodím kolem něj, je tam

nějaká komunikace a trochu, někdy víc, se to vyvíjí - pak mám pocit, že tam je nějaký životní otisk, který mi poskytuje jistou kontinuitu se sebou samým a umožňuje mi se posouvat - často to jsou také věci, který se napsaný ukážou v jiném světle a to už bývá podstatný.

To se ale motám pořád kolem jedné klíčové věci: mluvím pořád o sobě, o nějakých zářezích a zápiscích - nemluvím vlastně o "poezii"; proč ale je pro mě psaní výhradně toto, má krom jiného tyto důvody: a) jsem první, kdo texty čte a případně ničí a první, kdo se musel poučit z toho, co už bylo napsané; b) nerozumím druhému, možná jen v povrchnostech, který by tady byly jen na škodu; c) málokdy se setkám s tím, že má text přesah u někoho druhého, většinou je to záležitost osobního prožitku; zároveň ale nemůžu říci, že nepočítám s jiným čtenářem, než jsem já sám - to by člověka myslím si vzdálilo od podstatných věcí - jen nevím, kdo to je.

Abych odpověděl na otázku ještě více vyčerpávajícím způsobem: před nějakou dobou jsem chtěl toho všeho psaní nechat a dělat něco - třeba hrát - co má hmatatelnější, přímější jakýsi "umělecký" účinek - hlavně proto, že už se mi zdál můj styk se slovem za hranou - došlo mi ale, že to bylo jen špatným, příliš sebe-zpytným přístupem k textu - nakonec si člověk říká, že tu není jazyk pro něj, ale nějakým způsobem on sám pro jazyk.

Takže ta otázka pro mě stojí jinak - psal jsem a psát budu, je to vypěstovaný návyk, jde spíš o to, kdy s tím otravovat vzduch jiným lidem, kteří mají své starosti atd. apod., v jakém bodě je to opravdu může nějak obohatit (a nemyslím třeba jen okruh známých a přátel, kteří poslouchají stejné hudební kapely) - a k tomu - abych se vrátil k té výchozí diskuzi - se lze dopracovat opravdu jen studiem toho, co poezie je a proč jí je; přestat psát vidím jako nereálné, spíš přestat - nebo nezačít - to považovat za umění.

BajaVa

Anketa

Ve středu 5.2. Krtek provedl anketu na téma: **Co je podle vás důležitější: forma nebo sdělení?** A tedy podle čeho se rozhodujete, jak pokračovat dál? Anonymní odpovědi jsou uvedeny níže:

Pozitivní kritika génia je špatná, pozitivní kritika obyčejného člověka je dobrá. (jeden vidí chyby, druhý vidí to, co působí)

Dráždí mě to, že projev musí mít nějakou formu.

Člověk se má věnovat tomu, co dělá, dokud je schopen pochopit kritiku.

Jde uhýbat logikou (osmyslňovat)

Mít básně jako heroin, jejich forma je můj život.

Mít se rád a proto to dělat.

Na kritiku srát, je to legrace. (2 respondenti odpověděli shodně)

Motivovat se kritikou, ale mít vlastní názor. (4 respondenti odpověděli shodně)

Pouze pozitivní kritika – v negativní kritice nejde tvořit.

Trestat kritiku!

Než se vejít do formy, raději si vytvořit formu novou - vlastní.

Je absurdní, aby se svobodné umění mohlo tvořit až teprve po nastudování seznamu pravidel.

Kdokoliv, kdo dodá mrtvým slovům život, prostě kdokoliv, kdo z mrtvé věci vytvoří něco živého, je umělec.